

■ ...a Révai Nagy Lexikonban véletlenszerűen bukkant elő az alábbi érdekes orvostörténelmi adalék. Franz Oppenheimer Berlinben született 1864-ben. Orvosi diplomát szerzett és orvosi gyakorlatot folytatott, de nevezetes azáltal lett, hogy „átnyergelt” a közgazdaságtanra. A települési szövetkezetek eszméit dolgozta ki. Fő művének meghökkentő címe: *Versuch einer positiven Überwindung des Kommunismus durch Lösung des Genossenschaftsproblems und der Agrarfrage* – ajkára véve a kommunizmus szót, de az akkori értelmezésben és nem a későbbi, szitokszóvá vált fogalomként. 1919-ben Frankfurt am Main-ban lett a szociológia első német egyetemi tanára. A náciizmus elől 1938-ban emigrált az USA-ba, ahol 1943-ban halt meg.

■ ...úgy tartják, hogy a híres, nevezetes német gyógyszergyár, a Bayer kereszt-logója a világ egyik legnagyobb védjegyjelmének. Az Aspirin tablettákon is látszik a rajzolata. Ki gondolná, hogy a név, amelyikből az elnevezés származik, „műtermék”. Ugyanis az 1825-ben született német kémikus, Friedrich Bayer alapította a ma is világhírű gyógyszergyárat. De mivel egy névrokona Lipcsében mint komoly szélhámos szerzett hírnevet, vezetéknevében egy betűt megváltoztatott, s így alakult ki a Bayer név. Friedrich Bayer 1880-ban Würzburgban halálozott el.

■ ...az USA eddigi több mint negyven elnöke közül csak egy volt agglegény: 1857–1861 között James Buchanan (1791–1868) volt az Államok 15. elnöke. Amikor 66 éves korában beköltözött a Fehér Házba, nem egy First Lady-t vitt magával, hanem a Lara névre hallgató 80 kg-os húséges újfunlandi kutyáját. (A jogelőd RE-UMA-INFO 2005 márciusában közölte.)

■ ...Vaclav Nyizsinszkij, talán minden idők egyik legnagyobb balett-táncosa 1889. február 20-án született Kijevben. Orvosi csodának számít, hogy édesanyja, Eleonora Bereda, aki szintén balettművész volt, egy órával fia világrajövetele előtt még fellépett a színpadon! – írja Nyizsinszkijné, vagyis a magyar Pulszky Romola a férjéről szóló, 1934-ben kiadott könyvében.

■ ...az 1938. januári magyarországi influenzajárvány erősségét és jelentőségét jelzi, hogy *Az Est* című napilap hírül adta: Debrecenben a 45

éves Hettyey Gusztáv tisztiorvos és Kaposvárott dr. Ruttich kórházigazgató is a fertőző kór halálos áldozata lett.

■ ...Szentkuthy Miklós (1908–1998) Kossuth-díjas író 150 000 oldalnyi naplót hagyott hátra. Mikor fogja ezen valaki átrágni magát?

■ ...1991-ben nem gondolhatta senki Swansea-ben, hogy milyen világhír megalapozói lesznek. Ennek a walesi városnak a kórházában önkénteseken kísérleteztek, a szildenafilcitrát-tartalmú, szívbetegségek kezelésére kifejlesztett gyógyszerrel. A betegek azonban arról számoltak be, hogy a szer mellékhatásaként jelentősen növekedik a férfipotencia. S ezzel a valóságos csodaszer elindult világmeghódító útjára.

■ ...érdekes és örömteli adatnak vehető, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen Szabadszállási Tibor 2001-ben olyan TDK-dolgozatot írt, melyben helyzetképet adott az emberi gerinc biomechanikájával foglalkozó irodalomról, az erre irányuló nemzetközi kutatásokról, valamint az emberi gerinc húzásvizsgálataival foglalkozó magyar kutatások főbb eredményeiről. A helyszín nem véletlen, mert a Tartószerkezetek Mechanikája Tanszéket korábban Kurutzné Kovács Márta akadémikus vezette. E műhelyben folyamatosan nagy figyelmet fordítottak a fenti kérdésekre, kitüntetetten a súlyfürdő biomechanikai vonatkozásaira.

■ ...Hankiss Elemér nagyszerű kötetében (*A Nincsből a Van felé. Gondolatok az élet értelméről*) olvasható a Charles Taylortól vett gondolat: „A pszichiáterek is megfigyelték, hogy ma már nem a klasszikus freudi hisztériák, fóbiák, tévképzetek a leggyakoribb panaszok, hanem az üresség, sivárság, céltalanság, az önbecsülés, az Én megsemmisülése.”

■ Nagy-Britanniában két olyan MRI-készülék van, amelyek alkalmasak arra, hogy a 150 kg-nál súlyosabb betegeket bennük – ülőhelyzetben – vizsgálják le.

■ ...Érdemes megismerni az ellenséget, mert megeshet, hogy később a barátod lesz (– mondta Margaret Thatcher).

DR. GÖMÖR BÉLA